

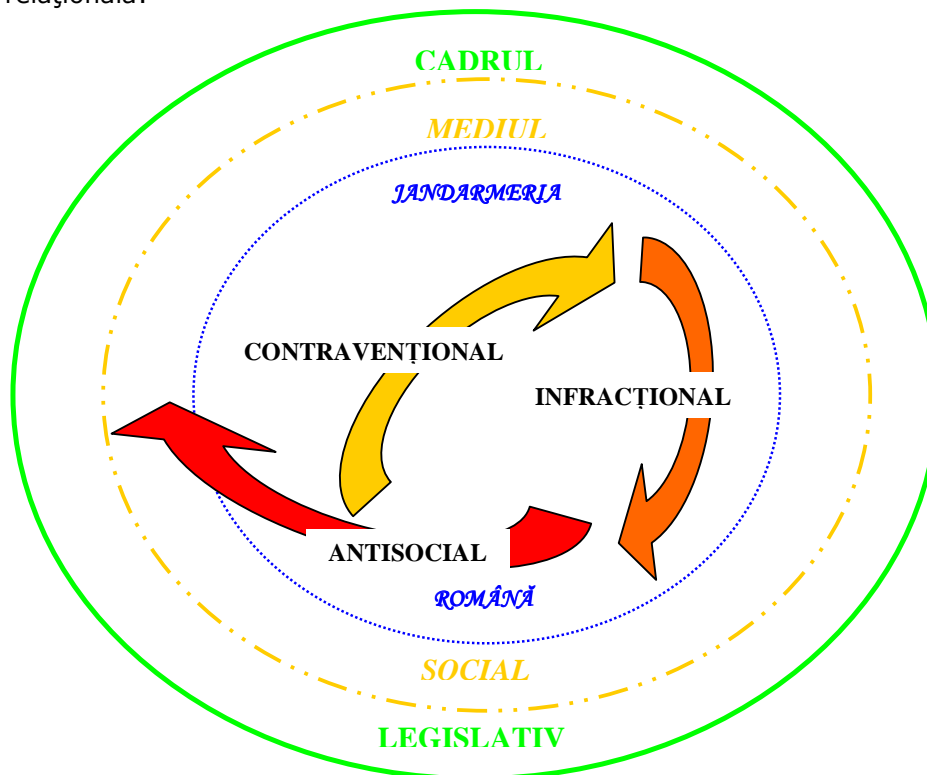
DIRECTORUL DE ANCHETĂ JUDICIARĂ - NECESITATE ȘI PERSPECTIVĂ

În contextul evoluției sociale și instituționale contemporane, precum și în cel al diversificării fenomenelor socio-umane, economice, culturale, demografice și/sau ideologice, se delimitează în mod clar necesitatea remodelării structurale și funcționale a instituțiilor statului însărcinate cu gestionarea fenomenului social, a celor cu atribuții specifice pe linia prevenirii și combaterii actelor antisociale.

În acest sens, Jandarmeria Română, ca instituție specializată a statului cu statut militar, exercită, în condițiile legii, atribuții cu privire la apărarea ordinii și liniștii publice, a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a proprietății publice și private, **la prevenirea și descoperirea infracțiunilor și a altor încălcări ale legilor în vigoare**, precum și la protecția instituțiilor fundamentale ale statului și combaterea actelor de terorism.

Prin aceste atribuții, prin organizare, pregătire și dispunere teritorială, Jandarmeria Română contribuie la garantarea suveranității, independenței, autorității, unității și securității statului, precum și a democrației constituționale pe întregul teritoriu național, atât pe timp de pace, cât și în situații de criză.

Pentru o delimitare sintetică a cadrului general de gestionare a fenomenelor antisociale de către instituția Jandarmeriei, prezentăm în cele ce urmează următoarea diagramă relațională:

Observând cu atenție fenomenul infracțional, structurarea acestuia pe categorii de infracțiuni și de infractori, „ierarhizarea” structurii interne a grupurilor cernite cu legea, apariția găștilor de cartier și tipologia infracțională specifică acestora, escaladarea manifestărilor huliganice pe stadioane și cu ocazia diferitelor manifestări sportive,

culturale etc, precum și în contextul modificărilor tot mai pregnante a factorului de relief, generator de catastrofe la nivel național, se impune dezvoltarea și perfecționarea continuă în cadrul Jandarmeriei Române, a unei laturi relativ recent apărute, respectiv aceea a **poliției judiciare**, ca instrument eficient și profesionist de gestionare și control a acestui fenomen.

Suntem de părere că sintagma „**poliție judiciară**”, ca parte integrantă a instituției este cât se poate de fundamentată, având în vedere afirmarea și dezvoltarea Jandarmeriei ca forță de poliție cu statut militar, aceasta reieșind din însăși atribuțiile organice ale structurii, precum și din misiunile executate pe această linie, bazate pe principii militare, atât organizaționale, cât și funcționale, în contact permanent cu populația.

Prin prisma celor prezentate, este de remarcat de altfel, și evoluția cadrului legislativ de organizare și funcționare a Jandarmeriei Române referitor la acest domeniu de activitate, cadru care, din anul 1990 și până în prezent, a cunoscut o „creștere” și o îmbogățire constantă în formă și conținut în sensul acordării din ce în ce mai mult a unor astfel de atribuții în materie contravențională, într-o primă fază, pentru ca începând din anul 2004, odată cu apariția legii nr. 550 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române, acestea să-i fie conferite atribuții pe linia prevenirii și constatării infracțiunilor flagrante pe timpul executării misiunilor specifice.

Iată de ce, având ca bază de exemplificare modelul instituțional din Jandarmeria Națională Franceză, considerăm necesară promovarea și fundamentarea legislativă în cadrul Jandarmeriei Române a instituției „**Directorului de anchetă judiciară**”, cu atribuții și competențe materiale și teritoriale conform structurii existente la nivel național, pe următoarele domenii de activitate:

- Constatarea și sancționarea infracțiunilor de orice tip în raza de responsabilitate a unităților teritoriale de jandarmi, atât prin sesizare directă, cât și prin sesizare indirectă;

- Aplicarea măsurilor procedurale și jurisdicționale de către ofițerul sau subofițerul de jandarmi sosit la fața locului sau anunțat pe orice cale despre săvârșirea unei infracțiuni, până în momentul începerii urmăririi penale;

- Coordonarea și individualizarea sarcinilor pe echipe de lucru conform competențelor, de către directorul de anchetă (ofițer sau subofițer jandarm);

- Desfășurarea activităților criminalistice la fața locului de către cadrele specializate ale Jandarmeriei-descoperire, relevare, prelevare, ridicare și conservare a urmelor, probelor sau indiciilor;

- Managementul exclusiv al resurselor umane, al efectivelor și al mijloacelor implicate la un eveniment de către lucrătorul jandarm însărcinat cu ancheta în cauză;

- Aplicarea în cursul anchetei judiciare a metodei de raționament tactic și general de către ofițerii sau subofițerii jandarmi;

- Gestionarea psihologică a cauzelor în lucru, a efectivelor implicate, precum și a familiilor victimelor ori a martorilor existenți;

- Aplicarea unui management performant al crizelor, în situația catastrofelor naturale sau ecologice, al catastrofelor aeriene, navale, rutiere, al accidentelor de orice fel ș. a;

- Utilizarea modelelor și metodologiilor comunicaționale și de relații publice în spețele de lucru;

- Exploatarea profesionistă și calificată a resurselor materiale și a bazelor documentare și informative avute la dispoziție.

În corelație cu principalele domenii de activitate ale directorului de anchetă judiciară, prezentăm în cele ce urmează câteva dintre calitățile și abilitățile necesare unui bun lucrător de jandarmi pe acest segment de lucru specializat:

- Pregătire de specialitate juridică și perfecționarea permanentă a acestor calități;

- Capacitate de analiză și sinteză;
- Disponibilitate/seriozitate/profesionalism;
- Exercițarea profesionistă a rolului de lider de grup;
- Aptitudini în stabilirea judicioasă a necesarului de mijloace și materiale;
- Calitate și acuratețe în stabilirea ipotezelor de lucru;
- Abilități în stabilirea de sarcini precise pentru echipele de lucru

subordonate;

- Transparență în relațiile cu eșalonul superior, cu presa și cu populația;

- Experiență profesională și de viață;
- Asumarea sarcinilor și a responsabilităților în mod legal și „diplomatic”.

Subliniind necesitatea formării și profesionalizării personalului Jandarmeriei Române pe linie judiciară, în instituții specializate ale sistemului național de învățământ militar, concluzionăm prin convingerea că instituția directorului de anchetă, ca subramură a poliției judiciare în cadrul Jandarmeriei Române, este o necesitate dictată de dinamica fenomenului infracțional, în contextul unei fizionomii de continuă „specializare” a tipologiilor antisociale la nivelul micro și macrogrupului comportamental.

Drd. Andrei Fodor